

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/180/2021
Identifikačné číslo spisu: 7216215223
Dátum vydania rozhodnutia: 29.06.2022
Meno a priezvisko: Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7216215223.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a členiek senátu Mgr. Renáty Gavalcovej a JUDr. Viery Petrikovej, v spore žalobcu A. E., bývajúceho v F., zastúpeného splnomocnencom IURISTICO s. r. o., so sídlom v Košiciach, Cimborkova 13, IČO: 36 588 041, proti žalovanej U. S. Steel Košice, s. r. o., so sídlom v Košiciach, Vstupný areál U. S. Steel, IČO: 36 199 222, zastúpenej splnomocnencom JUDr. Dr. Michaela Stessl, advokátka, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Suché mýto 1, IČO: 36 857 076, o určenie, že skončenie pracovného pomeru je neplatné a určenie, že pracovný pomer strán naďalej trvá, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 28Cpr/4/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 26. septembra 2018, sp. zn. 9CoPr/4/2018, takto

rozhodol:

I. Dovolanie z a m i e t a .

II. Žalovanej priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II rozsudkom z 18. októbra 2017, č. k. 28Cpr/4/2016-429 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že skončenie pracovného pomeru žalovanou výpoveďou z 22. marca 2016, danou mu podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce (ďalej aj „ZP“), je neplatné, a že pracovný pomer strán naďalej trvá a žalovanej priznal voči žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Súd prvej inštancie mal za to, že boli splnené predpoklady použitia výpovedného dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce, keď bola preukázaná existencia organizačnej zmeny, nadbytočnosť zamestnanca, ako aj príčinná súvislosť medzi organizačnou zmenou a nadbytočnosťou zamestnanca. Taktiež mal súd preukázané splnenie hmotnoprávnej podmienky platnosti skončenia pracovného pomeru - splnenie povinností vyplývajúcich pre zamestnávateľa z ustanovenia § 63 ods. 2 Zákonníka práce.

1.2. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že v konaní o žalobe o určenie neplatnosti výpovede z dôvodu § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce, súd neskúma platnosť rozhodnutia o organizačnej zmene, nakoľko sa nejedná o právny úkon v zmysle § 34 Zákonníka práce. Rozhodnutie zamestnávateľa o organizačnej zmene je iba skutočnosťou - faktickým úkonom, ktorý je hmotnoprávnym predpokladom pre samotný

právny úkon, ktorým je skončenie pracovného pomeru (rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 Cdo 33/2008 z 29. januára 2009). Nejedná sa o obchodné vedenie spoločnosti, ale o konanie v mene zamestnávateľa, ktoré je v celosti a výlučne upravené v § 9 Zákonníka práce, bez možnosti subsidiárneho použitia Občianskeho zákonníka, pričom podľa názoru súdu aplikácia Obchodného zákonníka je úplne vylúčená. Rozhodnutie zamestnávateľa o organizačnej zmene je podľa právneho názoru súdu (v zhode s rozsudkom NS SR sp. zn. 4 Cdo 118/98 z 25. novembra 1998) rozhodovaním o záležitostiach vo vnútri spoločnosti (a teda nie konaním v mene spoločnosti navonok), preto by sa na rozhodovanie o záležitostiach vo vnútri spoločnosti mal aplikovať režim Zákonníka práce. V súdnej veci bolo rozhodnutie prijaté dvoma konateľmi, pánom R. a A. J.. Z uvedeného vyplýva, že rozhodnutie o organizačnej zmene bolo riadne prijaté zamestnávateľom.

1.3. Rozhodnutím zamestnávateľa o organizačnej zmene na úseku Energie, environment a technické inšpekcie zo 14. marca 2016 mal súd prvej inštancie preukázané, že k organizačnej zmene u žalovanej nepochybne došlo a predmetom organizačnej zmeny bolo s účinnosťou od 01. apríla 2016 zrušenie jedného pracovného miesta na úseku Energie, environmente a technickej inšpekcie, a to konkrétne pracovné miesto AH00001 - VP pre energiu, environment a technické inšpekcie, č. IDK 113686 (miesto žalobcu). Touto zmenou sa malo zabezpečiť zníženie nákladovosti a v konečnom dôsledku aj „zvýšenie“ konkurencieschopnosti zamestnávateľa vo sfére jeho podnikania. Takéto vymedzenie organizačnej zmeny považuje súd za dostatočne určité, ktoré spĺňa hmotnoprávny predpoklad pre platnosť výpovede a nepochybne nie je zameniteľné s iným rozhodnutím o organizačnej zmene. Zrušením pracovného miesta AH00001 sa od 01. apríla 2016 stal žalobca nadbytočným.

1.4. Ďalej súd konštatoval, že žiadosťou o prerokovanie skončenia pracovného pomeru výpoveďou zo 16. marca 2016 mal preukázané, že žalovaná požiadala predsedu OZ KOVO U. S. Steel Košice, s. r. o. o prerokovanie výpovede podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce zamestnancov uvedených v prílohe, ktorú tvorilo 2 9 návrhov výpovedí, Rozhodnutie zamestnávateľa príslušného úseku, Organizačná štruktúra príslušného úseku platná do 31. marca 2016 a od 01. apríla 2016. Z bodu 3 Zápisu č. 3 zo zasadnutia VZO OZ KOVO Štábne útvary z 21. marca 2016 mal súd preukázané, že vedenie spoločnosti U. S. Steel predložilo na prerokovanie Návrh výpovedí pre 24 zamestnancov USSK z dôvodu nadbytočnosti podľa § 63 ods. 1 písm. b/ ZP. Uznesením čl. 13/2016 Výbor základnej organizácie odborového zväzu KOVO na svojom zasadnutí 21. marca 2016 prerokoval návrh zamestnávateľa na skončenie pracovného pomeru v zmysle § 63 ods. 1 písm. b/ ZP zamestnanca pod por. č. 14 - A. E.. S uvedeným rozhodnutím Výbor ZO OZ KOVO Štábne útvary U. S. Steel Košice nesúhlasil. Uvedenými skutočnosťami mal súd preukázané, že návrh výpovede bol riadne a vopred prerokovaný s OZ KOVO a prerokovanie výpovede bolo realizované v súlade s rozsudkom NS SR sp. zn. 4 Cdo 160/2012, podľa ktorého „dôvod výpovede musel byť vymedzený tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom, keďže tento nemožno dodatočne meniť.“

1.5. Rovnako súd konštatoval, že Zápisom zo stretnutia vo veci ponuky pracovného miesta z 23. marca 2016 (podpísaným žalobcom) a Zoznamom voľných pracovných miest ponúkaných žalobcovi mal preukázané, že žalobcovi bolo ponúknutých 298 voľných pracovných pozícií (v kategórii R), ktoré však žalobca všetky odmietol. Preto súd uzavrel, že žalovaná splnila svoju ponukovú povinnosť v zmysle § 63 ods. 2 Zákonníka práce, keď žalobcovi ponúkla voľné pracovné miesta v mieste dohodnutom v pracovnej zmluve ako miesto výkonu práce. Pokiaľ žalobca namietal, že žalovaná mala pre neho vhodnú prácu v nevýrobnej sfére podniku (išlo o pracovnú pozíciu ponúknutú E. O., resp. manažérsku pozíciu na právnom úseku) a túto prácu mu žalovaná neponúkla, súd zastáva názor zhodne so žalovanou, že žalobca na uvedenú pozíciu nespĺňal kvalifikačné predpoklady, ani prax.

1.6. K námietkam žalobcu, že organizačné zmeny u žalovanej boli uskutočnené v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania tvrdiac, že pracovné činnosti ktoré ako viceprezident riadil (energie, environment a technické inšpekcie) sú takého charakteru, že ich nemožno v dôsledku organizačnej zmeny prerozdeliť; ako aj k námietke, že v dôsledku organizačnej zmeny skončila žalovaná pracovný pomer len s ním a ostatných viceprezidentov sa organizačná zmena nedotkla; a rovnako, že v štruktúre žalovanej zostalo zachované pracovné miesto viceprezidenta pre vonkajšie vzťahy, riadenie a rozvoj podnikania, pričom ide o rezort, ktorý podľa jeho vedomostí nemá reálnu náplň, súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca nepreukázal, že by prijatá organizačná zmena mala zabezpečiť len jeho odchod z funkcie viceprezidenta žalovanej, a že by sa nerealizoval účel zabezpečenia efektívnosti práce vyplývajúcej z optimalizácie pracovných miest. Súď s a stotožnil s názorom žalovanej, že žalobca

prezentuje svoj subjektívny názor, že pracovné činnosti, ktoré ako viceprezident žalovanej riadil, nie je možné prerozdeliť a začleniť do pracovných úloh ďalších členov manažmentu žalovanej. Predloženou organizačnou schémou žalovanej na úseku Energie, environment a technické inšpekcie platnej od 01. augusta 2015, organizačnými schémami a poriadkami jednotlivých úsekov žalovanej (úsek prezidenta, výrobný úsek, úsek inžinierskych činností a inovácií, úsek Dcérske spoločnosti a služby) účinnými od 01. apríla 2016 mal súd preukázané, aké mal právomoci a zodpovednosti Viceprezident pre energiu, environment a technické inšpekcie do 01. apríla 2016, a ako boli v dôsledku organizačnej zmeny po 01. apríli 2016 tieto právomoci a zodpovednosti prerozdelené medzi Viceprezidenta pre výrobu, Viceprezidenta pre dcérske spoločnosti a služby, Viceprezidenta pre inžinierske činnosti a inovácie. Predloženými dôkazmi žalovaná súdu preukázala, že prerozdelenie kompetencií Viceprezidenta pre energiu, environment a technické inšpekcie bolo možné, a prerozdelenie bolo aj reálne uskutočnené. Súd ďalej uviedol, že žalobca nebol jediným zamestnancom, ktorému bol zamedzený prístup do e-mailovej schránky a vstup do budovy po ukončení pracovného pomeru a možnosť takého postupu vyplývala z interných predpisov žalovanej. Pokiaľ žalobca spájal diskriminačné konanie so svojim pôsobením v Hokejovom klube v Košiciach v rokoch 2011-2012, ďalší postup žalovanej vôbec nenasvedčuje tomu, že by žalobca bol diskriminovaný, nakoľko žalobca pracoval naďalej u žalovanej a dokonca v roku 2013 bol vymenovaný za viceprezidenta na úseku Energie, environment a technické inšpekcie.

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 26. septembra 2018 sp. zn. 9CoPr/4/2018 potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

2.1. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP) a na zdôraznenie jeho správnosti, reagujúc na odvolaciu argumentáciu žalobcu, uviedol aj ďalšie dôvody. Vo vzťahu k organizačnej zmene, odvolací súd zhodne so záverom súdu prvej inštancie mal za to, že na daný prípad nemožno rozhodnutie o organizačnej zmene považovať za rozhodnutie v rámci obchodného vedenia spoločnosti v zmysle § 134 Obchodného zákonníka. Ide o rozhodnutie zamestnávateľa v pracovnoprávnom vzťahu vznikajúcom medzi zamestnávateľom a zamestnancom, keďže žalobca mal so žalovanou uzavretú pracovnú zmluvu. Preto správne súd prvej inštancie konanie žalovanej posudzoval podľa § 9 ZP (bod 40. napadnutého rozsudku). Odvolací súd ďalej dôvodil, že je povinnosťou súdu zaoberať sa tým, či takéto rozhodnutie bolo skutočne prijaté, či nebolo predstierané a či rozhodnutie prijal príslušný orgán zamestnávateľa - právnickej osoby, resp. iný oprávnený zamestnanec. Keďže Zákonník práce výslovne neupravuje, kto je oprávnený vykonávať u zamestnávateľa faktické úkony, je potrebné vychádzať zo zásad uvedených v § 9 ods. 1 a 2 a § 10 ods. 1 ZP. V zmysle organizačného poriadku (č. I. spisu 64 a nasl.) konatelia sú štatutárnym orgánom spoločnosti, vykonávajú vedenie spoločnosti vo všetkých veciach, ktoré nepatria do pôsobnosti VZ a bežnú správu spoločnosti; z bodu 2.2 tohto organizačného poriadku vyplýva, že konatelia o. i. „vykonávajú zamestnanecké práva a povinnosti vyplývajúce z pracovnoprávnych predpisov. Písomnosti zakladajúce práva a povinnosti spoločnosti podpisujú vždy dvaja konatelia spoločne a to tak, že k obchodnému menu spoločnosti pripoja svoje vlastnoručné podpisy“. Z uvedeného je zrejmé, že rozhodovanie v pracovnoprávnych vzťahoch patrí štatutárnemu orgánu, prípadne ním poverenému zamestnancovi alebo vedúcemu zamestnancovi v zmysle interných predpisov zamestnávateľa, bolo teda v kompetencii konateľov žalovanej aj s odkazom na organizačný poriadok, ako aj viceprezidenta pre ľudské zdroje s odkazom na podpisový poriadok bod 1, rozhodnúť o organizačnej zmene spočívajúcej v zrušení pracovného miesta žalobcu. Preto toto rozhodnutie bolo vydané oprávneným orgánom zamestnávateľa (body 45. a 46. napadnutého rozsudku).

2.2. Odvolací súd ďalej uviedol, že predložená listina označená žalovanou ako „Výpoveď zamestnávateľa pre nadbytočnosť zamestnanca podľa § 63 ods. 1 písm. b/ ZP“ z 22. marca 2016, ktorá bola doručená žalobcovi dňa 29. marca 2016 (č. I. spisu 13) v ods. 1 obsahuje označenie druhu práce so špecifikáciou pracovného miesta AH00001; v ods. 2 obsahuje konštatovanie, že v dôsledku písomného rozhodnutia zamestnávateľa zo 14. marca 2016 o znížení stavu zamestnancov bude jeho pracovné miesto zrušené k 01. aprílu 2016; v ods. 5 tejto listiny je uvedené, že v súlade s § 74 ZP bola výpoveď prerokovaná s príslušným odborovým orgánom 21. marca 2016. Z výpisu z uznesenia č. 13/2016 zo zasadnutia VZO Štábne útvary OZ KOVO U. S. Steel Košice z 21. marca 2016 (č. I. 56 spisu) vyplýva, že výbor základnej organizácie Odborového zväzu KOVO na svojom zasadnutí 21. marca 2016 prerokoval návrh

zamestnávateľa na skončenie pracovného pomeru v zmysle § 63 ods. 1 písm. b/ ZP pre zamestnancov, ktorých mená s uvedením pracovného miesta sú vymenované v tomto výpise a pod bodom 14 je uvedené meno A. E., pracovné miesto AH00001. Odvolací súd dospel k záveru, že obsah výpovede je zrozumiteľný a určitý, aj odkaz na rozhodnutie o organizačnej zmene pri zohľadnení celého obsahu výpovede je zrozumiteľný a určitý, lebo z neho vyplýva nezameniteľným spôsobom, na základe ktorej organizačnej zmeny sa žalobca stal nadbytočným. Takýto výklad obsahu výpovede zodpovedá aj cit. ustanoveniu § 15 ZP a je v súlade aj s ustanovením § 35 ods. 2, 3 OZ. Povinnou náležitosťou výpovede z dôvodu uskutočnenej organizačnej zmeny nie je označenie orgánu zamestnávateľa, ktorý rozhodnutie o organizačnej zmene prijal, a preto absencia tohto údajov vo výpovedi danej žalobcovi nemá za následok jej neurčitost.

2.3. Nemožno prisvedčiť odvolacej námietke žalobcu o neprerokovaní výpovede príslušným odborovým orgánom vzhľadom na obsah zápisu č. 3 zo zasadnutia VZO OZ KOVO Štábne útvary z 21. marca 2016. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že uvedenými skutočnosťami bolo preukázané, že návrh výpovede bol riadne a vopred prerokovaný OZ KOVO, teda príslušným odborovým orgánom, ktorý ho mal k dispozícii. Žalobca síce spochybňoval pravdivosť obsahu zápisu č. 3 z 21. marca 2016, žalobcom navrhnuté a súdom vykonané dokazovanie (výsluchy svedkov), vzhľadom na jeho nejednoznačnosť a rozporupnosť, však nebolo spôsobilé spochybníť správnosť obsahu tohto zápisu, ktorý podpísal jeden z vypočutých svedkov.

2.4. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobcom nebolo preukázané tvrdenie o tom, že rozhodnutie o organizačnej zmene pracovného miesta, ktoré zastával, bolo uskutočnené v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania. Žalobcom tvrdená súvislosť medzi výpoveďou a činnosťou žalobcu v odborovom orgáne preukázaná nebola a ani z iných okolností predchádzajúcich zrušeniu miesta žalobcu a výpovedi z pracovného pomeru nemožno dospieť k záveru o diskriminačnom postupe žalovanej vo vzťahu k žalobcovi. Žalobcom tvrdený diskriminačný postup žalovanej tak zostal v rovine nepreukázaných tvrdení. Pokiaľ ide o námietky, že počas plynutia výpovednej doby mu žalovaná nepridelovala prácu, že po oznámení o nadbytočnosti mu bol zablokovaný prístup k pracovnému počítaču a e-mailovému kontu, že žalovaná mu deň po oznámení jeho nadbytočnosti úplne zamedzila prístup do sídla žalovanej, sú to skutočnosti, ktoré nastali po rozhodnutí o organizačnej zmene, v dôsledku ktorej sa žalobca stal nadbytočným a nie sú spôsobilé spochybníť, že boli splnené predpoklady použitia výpovedného dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b/ ZP, resp. nepreukazuje, že rozhodnutie o organizačnej zmene vo vzťahu k žalobcovi je výsledkom diskriminácie, ktorú odôvodňoval aj týmito skutočnosťami.

2.5. Odvolací súd vyhodnotil postup súdu prvej inštancie, ktorý aj bez návrhu strán sporu zabezpečoval dôkazy (žiadosť o prerokovanie výpovede danej žalobcovi, doklad o doručení výpovede, celú zápisnicu zo zasadnutia VZO OZ KOVO Štábne útvary zo dňa 21. marca 2016) za postup, ktorý je v súlade s § 319 CSP, nakoľko tieto dôkazy boli potrebné pre rozhodnutie vo veci, pre odstránenie rozporov vo výpovediach svedkov. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že požadované dôkazy neboli dôkazmi v prospech zamestnávateľa, ale dôkazmi podstatnými pre rozhodnutie vo veci, bez ohľadu na to, či preukazovali pravdivosť tvrdení uvádzaných v konaní žalobcom alebo žalovanou.

2.6. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Žalovaná bola v odvolacom konaní plne úspešná, preto jej bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Vyslovil, že o výške náhrady trov konania v súlade s § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie. Jeho prípustnosť žalobca vyvodzoval jednak z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, ale aj z ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP. Navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom v otázke, že v danom prípade nemožno rozhodnutie o organizačnej zmene považovať za rozhodnutie v rámci obchodného vedenia spoločnosti v zmysle § 134 Obchodného zákonníka, a že ide o rozhodnutie zamestnávateľa v pracovnoprávnom vzťahu vznikajúcom medzi zamestnávateľom a zamestnancom, keďže žalobca mal so žalovanou uzavretú pracovnú zmluvu. Dovolateľ uviedol, že rozhodnutie o organizačnej zmene podľa ustálenej súdnej praxe nie je právnym úkonom, preto nie je možné pre jeho uskutočnenie použiť

ustanovenie § 9 ZP. Určenie štatutárneho orgánu spoločnosti, ako aj ďalších orgánov tejto spoločnosti a vymedzenie ich základnej pôsobnosti rieši Obchodný zákonník, ktorý upravuje konanie v mene spoločnosti navonok uskutočňovaním právnych úkonov. Trval na tom, že rozhodovanie o organizačnej zmene patrí do obchodného vedenia spoločnosti s ručením obmedzeným, ktoré je zverené rozhodovaniu nadpolovičnou väčšinou všetkých konateľov podľa § 134 Obchodného zákonníka. V pracovnoprávných vzťahoch toto konanie vo vzťahu k zamestnancom čiastočne modifikuje Zákonník práce v § 9, ktoré ustanovenie je lex specialis vo vzťahu k Obchodnému zákonníku, pokiaľ ide o úpravu spôsobu konania uskutočňovaním právnych úkonov v mene spoločnosti. Pokiaľ teda bolo prijaté rozhodnutie o organizačnej zmene ako rozhodnutie v rámci obchodného vedenia súhlasom väčšiny konateľov, toto rozhodnutie samo osebe nie je neplatné, ale rozhodnutie v takom prípade jednoducho nebolo prijaté, teda neexistuje rozhodnutie zamestnávateľa o organizačnej zmene, tým nie je splnená hmotnoprávna podmienka platnosti výpovede, v dôsledku čoho je výpoveď neplatnou. Vzhľadom na to, že v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola doposiaľ táto právna otázka riešená, je daný dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

3.1. Ďalej namietal, že pokiaľ ide o otázku riadneho prerokovania výpovede s príslušným odborovým orgánom, týmto bol u žalovanej Výbor základnej organizácie OZ KOVO Štábne útvary U. S. Steel Košice a nie Rada odborov OZ KOVO U. S. Steel Košice. Bol názoru, že samotné doručenie žiadosti s prílohami nepríslušnému odborovému orgánu, nemožno považovať za účinné bez ohľadu na to, či a kedy si prípadne odborové organizácie informácie medzi sebou vymenili. Žalovaná nepredložila písomné potvrdenie o odovzdaní materiálov príslušnému odborovému zväzu a v konaní tak nebolo preukázané, že pri prerokovaní mali k dispozícii aj návrh výpovede žalobcu. Dovolateľ je názoru, že v konaní má dôkaznú povinnosť a dôkazné bremeno preukázať riadne prerokovanie výpovede so zástupcami zamestnancov zamestnávateľ. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 38/2015, II. ÚS 400/2009 a IV. ÚS 35/2012. V súvislosti s vyššie uvedeným považuje závery súdov oboch inštancií aj za arbitrárne, pretože z vykonaného dokazovania vyplýva niečo iné, než ustálili súdy. Podľa dovolateľa, z výpovede svedkov N. a P. vyplýva, že pred prerokovaním výpovedí, návrhmi výpovedí príslušný odborový orgán nedisponoval. Pokiaľ súd poukázal na poznámku v zápisnici č. 3, a to v tom zmysle, že návrh výpovedí pre 24 zamestnancov má tvoriť prílohu k zápisnici, jeho záver o tom, že prerokovanie bolo riadne, je minimálne predčasné, pretože tým nebolo preukázané, čo v skutočnosti bolo príslušnému odborovému orgánu predložené. Žalovaná predložila návrhy výpovedí nepríslušnému odborovému orgánu a príslušný odborový orgán nedisponoval návrhmi výpovedí. Vzhľadom k tomu dovolateľ uplatňuje dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože skutkové závery súdu prvej inštancie o riadnom prerokovaní výpovede nevyplyvajú z vykonaného dokazovania. Rovnako namietal, že zoznam 298 voľných pracovných miest z kategórie „R“ (robotnícke) mu bol predložený v rámci osobných jednaní, avšak vzhľadom na veľký rozsah dát mu žalovaná sľúbila zaslať tento zoznam aj e-mailom, aby mal možnosť sa s ponukou podrobne oboznámiť. Následne mu bol v práci zablokovaný prístup do e-mailovej schránky, čím mu túto možnosť zmarila a takéto konanie nemožno považovať za súladné s dobrými mravmi. S uvedenou námietkou sa súd prvej inštancie nevysporiadal a odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil, čím sú obe rozhodnutia arbitrárne a je naplnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP.

3.2. Dovolateľ namietal dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, nakoľko záver o riadnom prerokovaní jeho výpovede predstavuje odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu sp. zn. 5 MCdo 17/2008, 1 Cdo 72/2006, keď v prejednávanej veci zamestnávateľ zjavne predložil príslušnému odborovému orgánu iba zoznam zamestnancov, ktorý zoznam sa pretavil do rozhodnutia tohto orgánu, čo nespĺňa požiadavky Zákonníka práce.

3.3. Ďalej dovolateľ uviedol, že súd prvej inštancie zabezpečoval dôkazy v prospech zamestnávateľa aj bez návrhu strán, čím postupoval v rozpore s § 319 CSP (súd opakovane žiadal žalovanú o predloženie ďalších listinných dôkazov na preukázanie jej tvrdení, napr. na č. l. 186, alebo na č. l. 259 a rovnako žiadal úplné znenie zápisu č. 3 zo zasadnutia Výboru základnej organizácie OZ KOVO Štábne útvary U. S. Steel Košice z 21. marca 2016 aj s prílohami). Išlo o okolnosti, ktoré mala preukazovať žalovaná, pričom aj bez týchto doplňujúcich podkladov bolo možné vo veci rozhodnúť. Súd prvej inštancie tak v skutočnosti poskytoval ochranu silnejšej strane - zamestnávateľovi. Keďže súdy oboch inštancií postupovali v rozpore s ustanovením § 319 CSP je naplnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP, resp. dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

3.4. Je toho názoru, že žalovaná ako zamestnávateľ postupovala pri ponukovej povinnosti formálne, avšak v skutočnosti svoju povinnosť nespĺnila. Mala k dispozícii manažérsku pracovnú pozíciu, avšak nebola mu ponúknutá. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná si nespĺnila svoju ponukovú povinnosť v zmysle § 63 ods. 2 Zákonníka práce, čím je daný dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, nakoľko záver súdov o ponukovej povinnosti predstavuje odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (sp. zn. 6 Cdo 138/2012, 4 Cdo 222/2009, 2 MCdo 2/2010).

3.5. Vo veci diskriminácie namietal, že v priebehu súdneho konania boli z jeho strany tvrdené a preukázané skutočnosti: jeho činnosť pre Zväz hutníctva, ťažobného priemyslu a geológie SR vo funkcii prezidenta a opakovaná snaha žalovanej zbaviť ho tejto funkcie; v súvislosti so skončením pracovného pomeru mu nebolo ponúknuté manažérske miesto a deň po oznámení o nadbytočnosti mu bol zamedzený vstup do podniku, zablokovaný telefón a prístup do e-mailovej schránky a to bez toho, aby boli naplnené podmienky vnútropodnikovej normy. Uvedené skutočnosti sú takého charakteru, že konanie žalovanej pri rozhodovaní o organizačnej zmene a výbere jeho osoby ako nadbytočného zamestnanca bolo diskriminačné. Je toho názoru, že závery súdov sú v rozpore s § 13 ods. 6 Zákonníka práce v spojení s § 11 ods. 2 zák. č. 365/2004 Z. z. o prenose dôkazného bremena na žalovanú, ktorá je ako zamestnávateľ povinná preukázať nediskriminačný postup a výber zamestnanca, čo však súdy odignorovali (IV. ÚS 16/2009, II. ÚS 65/2015). Na podklade uvedeného uviedol dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Zároveň má za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu a prvoinštančného súdu sú v tejto časti nepreskúmateľné, nakoľko sa obmedzili len na všeobecné konštatovanie, že diskriminačné konanie nebolo preukázané, avšak nezaoberali sa ním tvrdeným diskriminačným motívom spojeným so zamestnávateľským zväzom, čo namietal aj v odvolaní a odvolací súd túto vadu neodstránil, ale naopak rozhodnutie súdu prvej inštalácie potvrdil, čím bol naplnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP.

4. Žalovaná vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP nie je prípustné, keďže namietaný dovolací dôvod nie je daný. Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolateľ podľa žalovanej, okrem označenia niektorých spisových značiek rozhodnutí najvyššieho súdu, neuviedol právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré rozporuje, a ani iné právne posúdenie predmetnej riešenej právnej otázky podporené ustálenou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu, ktoré by predstavovalo dovolateľom tvrdený odklon. V prípade prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, dovolateľ nešpecifikoval otázku, ktorá doposiaľ nemala byť riešená v rozhodovacej praxi. Žalovaná zároveň uviedla, že sa nestotožňuje s názorom dovolateľa, že rozhodnutie o organizačnej zmene spadá do rámca obchodného vedenia spoločnosti, z uvedeného dôvodu tak nemusí byť prijaté väčšinou konateľov, a preto navrhla dovolanie zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací uznesením z 22. júla 2020 sp. zn. 8 Cdo 70/2019 rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 26. septembra 2018 sp. zn. 9Copr/4/2018 podľa § 449 ods. 3 CSP zrušil a vec mu vrátil v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie. Dospel pri tom k záveru, že rozhodnutie o organizačných zmenách je rozhodnutím, ktoré spadá do obchodného vedenia spoločnosti, a teda malo byť prijaté súhlasom väčšiny konateľov.

6. Na základe sťažnosti žalovanej Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v náleze z 19. mája 2021 sp. zn. I. ÚS 92/2021 (ďalej len „nálež“) konštatoval, že uznesením najvyššieho súdu z 22. júla 2020 sp. zn. 8 Cdo 70/2019 bolo porušené právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ústavný súd preto uvedené uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho nálezu dospel k záveru, že najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí vychádzal z takého právneho základu vo veci samej (Obchodný zákonník), ktorý bol v rozpore s právnym základom vzťahov vzniknutých medzi sporovými stranami (pracovnoprávne vzťahy), na základe čoho dospel k ústavne neudržateľným právnym záverom.

7. Najvyšší súd, ktorému bola vec vrátená na ďalšie konanie, ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia

pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo a viazaný právnym názorom ústavného súdu, ktorý vyslovil v náleze (§ 134 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je síce procesne prípustné, ale nie je dôvodné, a preto ho zamietol (§ 448 CSP).

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

12. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

13. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

14. Žalobca vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietal nesprávne zistený skutkový stav, odôvodnenie a nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

15. Podľa § 420 písm. f/ CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať

sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

17. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda proces prejednávania sporu znemožňujúci strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaci možnosti jej aktívnej účasti na konaní (R 129/1999, sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jej práv a záujmov v tom-ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia bude znamenať nespravodlivý proces. Podstatou kontradiktórnosti a s ňou súvisiaca „rovnosť zbraní“ je, aby všetci účastníci konania mali reálnu možnosť využiť svoje procesné práva predložiť argumenty a reagovať na „protiargumenty“ protistrany. Osobitne to platí v sporových konaniach, v ktorých stoja proti sebe žalobca a žalovaný, kde sa v celom rozsahu uplatňuje kontradiktórnosť konania (III. ÚS 32/2015).

18. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porovnaj I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či sp. zn. 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26., 5 Cdo 57/2019, bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

19. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

20. Najvyšší súd predovšetkým pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán, avšak s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Povinnosťou súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (III. ÚS 107/07). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Treba zdôrazniť, že len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje žiadne dôvody alebo neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť,

ktorá zakladá prípustnosť a súčasne aj dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

21. Najvyšší súd po preskúmaní veci nezistil, že by v danej veci išlo o takýto extrémny prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces.

22. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali, a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa vporadáva so všetkými podstatnými odvolacími námietkami žalobcu a ostatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že boli splnené predpoklady použitia výpovedného dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce, a že vykonaným dokazovaním bola preukázaná existencia organizačnej zmeny, nadbytočnosť zamestnanca, ako aj príčinná súvislosť medzi organizačnou zmenou a nadbytočnosťou zamestnanca. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že samotný výber a zrušenie konkrétnych pracovných miest ako realizácia stratégie znižovania zamestnancov za účelom zvýšenia efektívnosti práce, je konaním zamestnávateľa v pracovnoprávných vzťahoch a nemožno ho považovať za rozhodnutie bezprostredne sa týkajúce podnikateľskej činnosti zamestnávateľa, a teda za rozhodnutie o obchodnom vedení spoločnosti. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že bolo preukázané, že návrh výpovede bol riadne a vopred prerokovaný OZ KOVO, teda príslušným odborovým orgánom, ktorý ho mal k dispozícii. Žalobca síce spochybňoval pravdivosť obsahu zápisu č. 3 z 21. marca 2016, žalobcom navrhnuté a súdom vykonané dokazovanie (výsluchy svedkov), vzhľadom na jeho nejednoznačnosť a rozporupnosť, však nebolo spôsobilé spochybniť správnosť obsahu tohto zápisu, ktorý podpísal jeden z vypočutých svedkov. Rovnako súdy konštatovali, že Zápisom zo stretnutia vo veci ponuky pracovného miesta z 23. marca 2016 (podpísaný žalobcom) a Zoznamom voľných pracovných miest ponúkaných žalobcovi, bolo preukázané, že žalobcovi bolo ponúknutých 298 voľných pracovných pozícií (v kategórii R), ktoré však žalobca všetky odmietol, čím si žalovaná splnila svoju ponukovú povinnosť v zmysle § 63 ods. 2 Zákonníka práce, keď žalobcovi ponúkla voľné pracovné miesta v mieste dohodnutom v pracovnej zmluve ako miesto výkonu práce. Pokiaľ žalobca namietal, že žalovaná mala pre neho vhodnú prácu v nevýrobnej sfére podniku (išlo o pracovnú pozíciu ponúknutú E. O., resp. manažérsku pozíciu na právnom úseku) a túto prácu mu žalovaná neponúkla, súd zastáva názor zhodne so žalovanou, že žalobca na uvedenú pozíciu nespĺňal kvalifikačné predpoklady, ani prax. Rovnako sa odvolací súd vyrovnal aj s odvolacou námietkou, že súd prvej inštancie zabezpečoval dôkazy v prospech zamestnávateľa aj bez návrhu strán, čím postupoval v rozpore s § 319 CSP, keď uviedol, že postup súdu prvej inštancie, ktorý aj bez návrhu strán sporu zabezpečoval dôkazy preukazujúce prerokovanie výpovede žalovanej na zasadnutí VZO OZ KOVO Štábne útvary 21. marca 2016 možno považovať za postup, ktorý je v súlade s § 319 CSP, nakoľko tieto dôkazy slúžili na odstránenie rozporov vo výpovediach svedkov a boli potrebné pre rozhodnutie vo veci. Ďalej odvolací súd uviedol, že žalobcom tvrdená súvislosť medzi výpoveďou a činnosťou žalobcu v odborovom orgáne preukázaná nebola a ani z iných okolností predchádzajúcich zrušeniu miesta žalobcu a výpovedí z pracovného pomeru nemožno dospieť k záveru o diskriminačnom postupe žalovanej vo vzťahu k žalobcovi.

22.1. Z uvedeného je teda celkom zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) náležitosti v zmysle § 393 CSP. Podrobne sa vysporiadal aj so všetkými námietkami neplatnosti výpovede. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj rozsudku súdu prvej inštancie nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasí a

nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

23. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, o ktoré ide napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

24. Dovolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné dodať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmavať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porovnaj ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

25. Dovolací súd uzatvára, že odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie, nemožno považovať za neodôvodnený. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu má náležitosti v zmysle § 393 a § 220 ods. 2 CSP. Ako už bolo uvedené vyššie, za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv žalobcu.

26. Dovolací súd ďalej konštatuje, že z obsahu spisu nezistil, že by súdy porušili princíp rovnosti zbraní strán sporu, resp. konali v rozpore s ustanovením § 319 CSP.

26.1. Dovolací súd zdôrazňuje, že strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu (článok 6 CSP). Rovnosť pred súdom je len výrazom rovnosti strán civilného sporového konania. Rovnosť pred zákonom a rovnosť pred súdom je obsahom toho istého pojmu a znamená rovnaké postavenie oboch procesných strán pri aplikácii hmotných i procesných predpisov ktorýmkoľvek súdom voči ktorémukoľvek účastníkovi konania. Zásada rovnosti strán v civilnom procese sa prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok a rovnakého procesného postavenia subjektov, o právach a povinnostiach ktorých rozhoduje civilný súd (m. m. PL. ÚS 43/95). O tom, ako v tom-ktorom prípade prebiehalo civilné sporové konanie, usudzuje dovolací súd na podklade spisu (pozri napr. sp. zn. 3 Cdo 321/2015, 3 Cdo 888/2015, 3 Cdo 156/2016, 3 Cdo 90/2017).

26.2. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 319 CSP upravuje divergentný procesný postup súdu,

pre ktorý je charakteristický príklon k vyšetrovaciemu princípu v civilnom súdnom konaní. Súd vyvíja zvýšenú aktivitu s obstarávaním dôkazných prostriedkov až v prípade, keď je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci samej.

26.3. Podľa dovolacieho súdu obsah spisu nedáva podklad pre záver, že sudy porušili zásadu rovnosti procesných strán. Súd prvej inštancie i odvolací súd vytvorili obom procesným stranám rovnakú možnosť vyjadriť sa k veci, k vykonanému dokazovaniu, k priebehu konania a k vyjadreniam protistrany. Vykonanie dôkazov - žiadosti o prerokovanie výpovede danej žalobcovi, dokladu o doručení výpovede a zápisnice zo zasadnutia VZO OZ KOVO Štábne útvary z 21. marca 2016, bolo nevyhnutnou podmienkou posúdenia platnosti výpovede danej žalovanou žalobcovi, a to z hľadiska splnenia hmotnoprávnej podmienky v zmysle § 74 ZP, keď súd prvej inštancie tak konal najmä z dôvodu odstránenia rozporov vo výpovediach svedkov, a tak vykonanie týchto dôkazov bolo potrebné na zistenie skutočného stavu veci. V preskúmvanej veci ide o individuálny pracovný spor, pre ktorý platia osobitné pravidlá, podľa ktorých súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré zamestnanec nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz; na tento účel je zamestnávateľ povinný poskytnúť súčinnosť, ak to možno od neho spravodlivo žiadať (§ 319 CSP).

27. Keďže dovolací súd dospel k záveru, že žalobca neopodstatnene namieta, že mu odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP), pristúpil k posúdeniu dovolania žalobcu aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu - nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

28. Podľa názoru žalobcu je jeho dovolanie prípustné v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a zároveň § 421 ods. 1 písm. b/ CSP v otázke riadneho prerokovania výpovede s príslušným odborovým orgánom, keď namietal, že žiadosť o prerokovanie s potrebnými dokladmi žalovaná doručovala nepríslušnému odborovému orgánu a záver súdu o riadnom prerokovaní jeho výpovede predstavuje odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu sp. zn. 5 MCdo 17/2008, 1 Cdo 72/2006.

28.1. Ďalej namietal, že organizačná zmena, v dôsledku ktorej s a žalobca stal nadbytočným, bola motivovaná diskriminačne, došlo len k formálnemu plneniu ponukovej povinnosti, bez ponuky skutočne vhodného pracovného miesta žalobcovi, čo je dôkazom o diskriminácii žalobcu a záver súdov o ponukovej povinnosti predstavuje odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (porovnaj sp. zn. 6 Cdo 138/2012, 4 Cdo 222/2009, 2 MCdo 2/2010).

28.2. Sudy rovnako nesprávne vyhodnotili dôkazné bremeno, keď vo vzťahu k skutočnostiam, ktoré má preukazovať žalovaná, h o preklopili na žalobcu (preukázanie riadneho prerokovania výpovede zástupcami zamestnancov a preukázanie, že k diskriminácii žalobcu nedošlo). V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 38/2015, II. ÚS 400/2009 a IV. ÚS 35/2012.

29. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

30. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“.

31. V zmysle záverov najvyššieho súdu vyjadrených v rozhodnutí publikovanom ako judikát R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je

tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskor vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a v o Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986. Pojem „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ sa ale nenapĺňa rozhodnutiami Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), krajských súdov Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Českej republiky, ani Európskeho súdu pre ľudské práva (porovnaj sp. zn. 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 165/2018, 6 Cdo 79/2017, 8 Cdo 102/2017). Dovolacím súdom v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nie je ani Ústavný súd Českej republiky (3 Cdo 38/2019). V dovolaniach, prípustnosť ktorých je vyvodzovaná z tohto ustanovenia, nemožno preto (úspešne) poukazovať na rozhodnutia uvedených súdov. Pokiaľ je riešenie určitej právnej otázky odvolacím súdom prípadne odlišné od riešenia danej otázky týmito súdmi, nemôže ísť o „odklon“ relevantný v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (3 Cdo 204/2018).

32. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP predpokladá, že právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Právna úprava účinná od 01. júla 2016 dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a ktorá nebola dosiaľ riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky, a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

33. Aby na základe dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 písm. a/, resp. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (porovnaj sp. zn. 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 216/2017, 4 Cdo 64/2018, 6 Cdo 113/2017, 7 Cdo 95/2017 a 8 Cdo 95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

34. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 písm. a/, resp. b/ CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Otázkou relevantnou podľa tohto ustanovenia môže byť len právna otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázky síce riešené súdmi v priebehu konania, avšak netvoriace základ ich rozhodnutí, nemajú relevanciu v zmysle tohto ustanovenia. Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky, dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia.

35. Ešte pred posúdením samotného „právneho odklonu“ (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP) a „vyriešenia

právnej otázky“ (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) treba uviesť, že správnosť súdmi riešených skutkových otázok nemôže byť v dovolacom konaní podrobená meritórnemu prieskumu, lebo dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP); skutková okolnosť (t. j. skutková otázka, resp. riešenie skutkovej otázky) z hľadiska § 421 ods. 1 CSP je irelevantná. Pre úplnosť treba ešte uviesť, že uplatnenie dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a súčasne podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP sa vzájomne vylučuje, pretože ak v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu daná právna otázka ešte vyriešená nebola, nemožno hovoriť o ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu.

36. Z obsahu dovolania žalobcu odôvodneného § 421 ods. 1 písm. a/, resp. b/ CSP je zrejmé, že žalobca zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom) uviedol všeobecnú charakteristiku nesprávností, k u ktorým podľa jeho názoru došlo v konaní pred odvolacím súdom, avšak nekonkretizoval právnú otázku, na riešenie ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie a neoznačil žiadne konkrétne rozhodnutie, stanovisko, judikát najvyššieho súdu (ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu), od záverov ktorého sa odvolací súd odklonil, ani nevysvetlil potrebu, aby dovolací súd takúto otázku vyriešil.

37. Aj keď dovolateľ v súvislosti s otázkou riadneho prerokovania výpovede príslušným odborovým orgánom poukázal na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5 MCdo 17/2008 a 1 Cdo 72/2006, neuviedol, v čom konkrétne sa odvolací súd vo svojom rozhodnutí odklonil od týchto rozhodnutí. Ob dovolateľom označené rozhodnutia sa zaoberajú náležitosťami výpovede a uvádzajú, že výpoveď z pracovného pomeru musí byť písomná a doručená, výpovedný dôvod musí zamestnávateľ skutkovo vymedziť tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom a účinky splnenia povinnosti zamestnávateľa vopred prerokovať so zástupcami zamestnancov výpoveď v zmysle § 74 Zákonníka práce nastanú len vtedy, ak žiadosť zamestnávateľa o prerokovanie skončenia pracovného pomeru výpoveďou alebo priložený návrh na skončenie pracovného pomeru výpoveďou obsahujú náležitosti výpovede určené v § 61 ods. 2 Zákonníka práce. Samotný dovolateľ v dovolacej námietke len uviedol nesúhlas s konštatovaním odvolacieho súdu o riadnom prerokovaní výpovede príslušným odborovým orgánom žalovanej s poukazom na obsah Zápisu č. 3 zo zasadnutia VZO OZ KOVO Štábné útvary z 21. marca 2016, avšak neuviedol, v čom konkrétne sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Žalobca v podstate iba nesúhlasil s rozhodnutím odvolacieho súdu, považoval ho za nesprávne a polemizoval s dôvodmi, ktoré uviedol súd v napadnutom rozhodnutí.

37.1. Nad rámec uvedeného, v súvislosti s námietkou žalobcu ohľadne nesprávnosti doručenia žiadosti zamestnávateľa o prerokovanie skončenia pracovného pomeru výpoveďou príslušnému odborovému orgánu, dovolací súd uvádza že táto námietka žalobcu v konaní nebola relevantná, keďže k samotnému prerokovaniu žiadosti došlo príslušným odborovým orgánom a tak je bez relevancie, že prvotne žiadosť bola doručená nepríslušnému odborovému orgánu, ktorý to následne postúpil k prerokovaniu odborovému orgánu príslušnému.

38. Rovnako dovolateľ namietal, že žalovaná ako zamestnávateľ postupovala pri ponukovej povinnosti formálne, keď mala k dispozícii manažérsku pracovnú pozíciu, ktorú mu neponúkla. Žalovaná si tak nespĺnila svoju ponukovú povinnosť v zmysle § 63 ods. 2 Zákonníka práce, čím je daný dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, nakoľko záver súdov o ponukovej povinnosti predstavuje odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (porovnaj sp. zn. 6 Cdo 138/2012, 4 Cdo 222/2009, 2 MCdo 2/2010).

38.1. Dovolateľom označené rozhodnutia najvyššieho súdu síce riešia otázku unesenia dôkazného bremena v súvislosti s naplnením hmotnoprávnej podmienky platnosti výpovede podľa § 63 ods. 2 Zákonníka práce, avšak každé z týchto rozhodnutí je založené na inom skutkovom základe.

38.2. Z rozhodnutia sp. zn. 6 Cdo 138/2012 vyplýva, že z hľadiska povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti pri dokazovaní splnenia ponukovej povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 63 ods. 2 Zákonníka práce platí, že zamestnávateľ musí tvrdiť a dokázať, že zamestnancovi pred daním výpovede ponúkol inú pre neho vhodnú prácu v mieste, ktoré bolo dohodnuté ako miesto výkonu práce. Ak zamestnávateľ tvrdí, že v čase výpovede nemal možnosť zamestnanca ďalej zamestnávať, lebo nemal v mieste výkonu práce žiadne voľné pracovné miesto a zamestnanec v rámci procesnej obrany tvrdí, že

ku dňu výpovede zamestnávateľ mal v mieste výkonu práce voľné pracovné miesta, stáva sa existencia obsadenosti zamestnancom označeného pracovného miesta spornou, z ktorého dôvodu ju treba samostatne dokazovať.

38.3. V rozhodnutí sp. zn. 4 Cdo 222/2009 najvyšší súd uviedol, že ustanovenie § 63 ods. 2 Zákonníka práce stanovuje tzv. ponukovú povinnosť zamestnávateľa, ktorej splnenie je hmotnoprávnou podmienkou platnosti výpovede z pracovného pomeru. Ide o povinnosť zamestnávateľa urobiť zamestnancovi ponuku smerujúcu k uzavretiu dohody o prevedení na inú prácu. V tomto konaní najvyšší súd konštatoval, že neobstoí námetka žalobkyne, že žalovaný jej mal ponúknuť miesto vedúcej referátu Okresného úradu práce Košice - okolie, pretože v súlade s § 4 ods. 1 zák. č. 313/2001 Z. z. o verejnej službe v znení platnom ku dňu dania výpovede, miesta vedúcich zamestnancov sa obsadzovali na základe výberového konania. Žalobkyni nič nebránilo uchádzať sa o toto miesto vo výberovom konaní.

38.4. V rozhodnutí sp. zn. 2 MCdo 2/2010 najvyšší súd konštatoval nesprávnosť výkonu práva zo strany zamestnávateľa, ak zo spisu vyplýva, že generálny riaditeľ žalovaného zrušil pracovnú pozíciu žalobkyne, vedel o zániku pracovného miesta žalobkyne a napriek tejto skutočnosti jej neponúkol voľné pracovné miesto, na ktoré prijal nových zamestnancov. Ponukovú povinnosť si žalovaný teda nesplnil. Dovolací súd zároveň uviedol, že ponuka vhodného zamestnania sa musí uskutočniť ešte predtým, než zamestnávateľ dá zamestnancovi výpoveď.

38.5. V danom prípade je dovolací súd názoru, že pri riešení splnenia ponukovej povinnosti zo strany oboch súdov nedošlo k odklonu od týchto rozhodnutí najvyššieho súdu. Oba súdy nižšej inštancie mali Zápisom zo stretnutia vo veci ponuky pracovného miesta z 23. marca 2016 (podpísaný žalobcom) a Zoznamom voľných pracovných miest ponúkaných žalobcovi preukázané, že žalobcovi bolo ponúknutých 298 voľných pracovných pozícií (v kategórii R), ktoré však žalobca všetky odmietol. Pokiaľ žalobca namietal, že žalovaná mala pre neho vhodnú prácu v nevýrobnej sfére podniku (išlo o pracovnú pozíciu ponúknutú E. O., resp. manažérsku pozíciu na právnom úseku) a túto prácu mu žalovaná neponúkla, odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie boli názoru, že žalobca na uvedenú pozíciu nespĺňal kvalifikačné predpoklady, ani prax (pozícia vedúci oddelenia - Majetkové právo, vyžadovala vysokoškolské vzdelanie v humanitnej špecializácii a 4 roky odbornej praxe a žalobca má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v odbore elektroenergetika, a nemal 4 roky odbornej praxe v oblasti právo).

39. Dovolateľ taktiež nesúhlasil s tým, že súdy nesprávne vyhodnotili dôkazné bremeno, keď vo vzťahu k skutočnostiam, ktoré má preukazovať žalovaná, ho preklopili na žalobcu a to ohľadne preukázania riadneho prerokovania výpovede zástupcami zamestnancov a preukázania, že k diskriminácii žalobcu nedošlo. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 38/2015, II. ÚS 400/2009 a IV. ÚS 35/2012. Aj v tomto prípade dovolateľ neuviedol, v čom konkrétne sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a taktiež dovolateľ neuviedol ani žiadne rozhodnutia najvyššieho súdu preukazujúce odklon, keď dovolateľom označené rozhodnutia ústavného údu nepredstavujú zákonom požadovanú „ustálenú prax dovolacieho súdu“ v zmysle § 421 ods. 1 CSP.

39.1. Napriek uvedenej skutočnosti dovolací súd považuje za potrebné len vo všeobecnosti poukázať na to, že v procese dokazovania vo všeobecnosti platí, že účastník konania má povinnosť tvrdenia (bremeno tvrdenia) a dôkaznú povinnosť (dôkazné bremeno). Dôkazné bremeno je inštitútom procesného práva, ktoré dopadá na toho účastníka, v záujme ktorého je, aby určitá skutočnosť, rozhodná podľa hmotného práva a účastníkom tvrdená, bola v konaní preukázaná, teda aby ju súd uznal za pravdivú. V prípade čl. 1 ZP a ustanovenia § 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona platí, že dôkazné bremeno neťaží len a výlučne žalovanú stranu, ale ťaží aj žalobcu. Žalobca musí prioritne uniesť dôkazné bremeno ohľadne skutočností, z ktorých možno odvodiť, že došlo k priamej alebo nepriamej diskriminácii, resp. k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania. Žalobca musí tvrdiť a zároveň aj predložiť také dôkazy (uniesť dôkazné bremeno), z ktorých možno dôvodne usúdiť, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo. Súčasne musí tvrdiť, že pohnútkou diskriminačného konania je jeho pohlavie, manželský stav a rodinný stav, sexuálna orientácia, rasa, farba pleti, jazyka, vek, nepriaznivý zdravotný stav alebo zdravotné postihnutie, genetické vlastnosti, viera, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, odborová činnosť, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti

alebo etnickej skupine, majetku, rodu alebo iného postavenia. Zo strany zamestnanca musí byť teda tvrdené, že zamestnávateľ koná v rozpore s požiadavkou nediskriminácie, t. j. že zamestnávateľ postupuje voči jednému zamestnancovi v tom istom čase a mieste odlišne ako voči iným zamestnancom iba z dôvodu napr. odborovej činnosti. Až následne sa presúva dôkazné bremeno na žalovanú stranu, ktorá má právo preukazovať svoje tvrdenia, že neporušila zásadu rovnakého zaobchádzania. Uvedenú postupnosť prechodu dôkazného bremena zo žalobcu na žalovaného je potrebné pokladať za zrejmu a nespornú. To, či žalobca v takomto spore unesie svoje dôkazné bremeno, záleží od výpovednej hodnoty ním predložených dôkazných prostriedkov. Strana žalobcu je preto na prvom mieste povinná preukázať „zásah na prvý pohľad“ (prima facie), nepostačuje iba samotné tvrdenie žalobcu, či jeho vnútorné presvedčenie alebo vlastný pocit o takomto zásahu.

39.2. Z uvedeného potom vyplýva, že predložené dôkazné prostriedky by mali mať takú výpovednú hodnotu, aby preukazovali existujúce objektívne okolnosti daného prípadu, pri ktorých bude možné už na prvý pohľad (prima facie) prijať záver o porušení zásady rovnakého zaobchádzania (t. j. o zásahu). Ak žalobca nepreukáže, že s ním bolo zaobchádzané neobvyklým spôsobom, teda znevýhodňujúcim spôsobom (t. j. diskriminačne), nemôže byť v spore úspešný. Aj v prejednávanej veci oba sudy nižšej inštalácie vo svojom rozhodnutí uviedli, že žalobcom tvrdená súvislosť medzi výpoveďou a činnosťou žalobcu v odborovom orgáne preukázaná nebola, a ani z iných okolností predchádzajúcich zrušeniu miesta žalobcu a výpovedi z pracovného pomeru nemožno dospieť k záveru o diskriminačnom postupe žalovanej vo vzťahu k žalobcovi. Žalobcom tvrdený diskriminačný postup žalovanej tak zostal v rovine nepreukázaných tvrdení.

40. Dovolací súd napriek tomu, že dovolanie starostlivo posudzoval podľa jeho obsahu v súlade s § 124 CSP konštatuje, že dovolateľ dôvody prípustnosti dovolania riadne nešpecifikoval, pretože jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom nešpecifikoval (konkrétne) právnu otázku riešenú odvolacím súdom, neuviedol ako ju riešil odvolací súd, a taktiež neuviedol, ako mala byť (konkrétne) právna otázka správne riešená. Žalobca svojimi argumentami vyjadril len svoj nesúhlas s právnym posúdením a postupom odvolacieho súdu. Vyššie uvedená dovolacia argumentácia žalobcu o nesprávnosti skutkových záverov odvolacieho súdu je preto neopodstatnená a nespôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/, resp. b/ CSP (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 67/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017). Záver súdov ohľadom preukázania vzniku daných nárokov dovolateľa nebol výsledkom len aplikácie, či interpretácie konkrétneho ustanovenia právneho predpisu, bol výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo, a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov súd viedli k prijatiu tohto rozhodnutia. Uplatnený dovolací dôvod tak nevymedzil spôsobom vyplývajúcim z § 432 ods. 2 CSP, t. j. neuviedol konkrétne, ktorú právnu otázku riešil odvolací súd nesprávne a v čom táto nesprávnosť spočíva, ale namietal nesprávne hodnotenie dôkazov súdmi v základnom konaní. Namietal teda skutkové závery, ktoré nie je dovolací súd oprávnený preskúmať, pretože v zmysle ustanovenia § 442 CSP je viazaný skutkovým stavom, z ktorého vychádzal odvolací súd. Dovolací súd totiž nie je treťou inštaláciou a dovolanie nie je koncipované ako ďalší riadny opravný prostriedok. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštalácie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania a hodnotenia dôkazov.

41. Dôvodom pre odmietnutie dovolania je skutočnosť, že dovolateľom uplatnený dovolací dôvod nebol vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 v spojení s § 421 ods. 1 CSP. Dovolateľ zastúpený advokátom totiž označil za dovolací dôvod nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Podľa názoru odvolacieho súdu podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP neboli splnené, keď žalobca v dovolaní neoznačil rozhodnutia odvolacieho súdu vyjadrujúce právne názory, od ktorých sa odvolací súd odklonil a zaujal iný právny názor, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal dovolací súd vo svojich rozhodnutiach a rovnako neuviedol konkrétne právnu otázku a neuviedol, prečo zaujal odvolací súd nesprávny právny názor na jej riešenie. Z tohto dôvodu dovolací dôvod nebol žalobcom vymedzený spôsobom uvedeným § 431 až § 435 CSP a nemožno ho špecifikovať ani širším

výkladom obsahu dovolania. Absenciu takej náležitosti považuje CSP za dôvod pre odmietnutie dovolania.

42. Žalobca ďalej prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval zároveň z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

43. Prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP žalobca odôvodňoval nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom v otázke, že rozhodnutie o organizačnej zmene, ktorá má za následok skončenie pracovného pomeru zamestnanca obchodnej spoločnosti s ručením obmedzením podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce, je rozhodnutím v rámci obchodného vedenia spoločnosti, na ktorého prijatie je potrebný súhlas väčšiny konateľov, ak spoločenská zmluva neurčuje vyšší počet hlasov.

44. V čase podania dovolania (07. január 2019) žalobcom nastolená právna otázka, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Najvyšší súd ale rozsudkom z 27. mája 2020, sp. zn. 4 Cdo 60/2019 rozhodol v analogickej právnej veci žalobcu A. E. proti žalovanej U. S. Steel Košice, s. r. o., o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru tak, že zmenil dovolaním žalobcu napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 23. októbra 2018, sp. zn. 6Copr/4/2018 tak, že potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice II z 12. decembra 2017, sp. zn. 10Cpr/5/2016 (ktorým súd určil, že je neplatná výpoveď z pracovného pomeru strán sporu daná listom žalovanej z 08. apríla 2016, a že pracovný pomer strán sporu naďalej trvá).

44.1. Na základe sťažnosti žalovanej Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v náleze z 30. apríla 2021 sp. zn. IV. ÚS 512/2020 (ďalej len „nálezy“) konštatoval, že rozsudkom najvyššieho súdu z 27. mája 2020 sp. zn. 4 Cdo 60/2019 bolo porušené právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ústavný súd preto uvedený rozsudok najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho nálezu dospel k záveru, že najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí vychádzal z takého právneho základu vo veci samej (Obchodný zákonník), ktorý bol v rozpore s právnym základom vzťahov vzniknutých medzi sporovými stranami (pracovnoprávne vzťahy), na základe čoho dospel k ústavne neudržateľným právnym záverom. V označenom spore tiež bola základnou otázkou, majúcou svoj základ v analogických okolnostiach prípadu, otázka, či rozhodnutie o organizačnej zmene, ktorá má za následok skončenie pracovného pomeru zamestnanca obchodnej spoločnosti s ručením obmedzením podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce, je rozhodnutím v rámci obchodného vedenia spoločnosti, na ktorého prijatie je potrebný súhlas väčšiny konateľov, ak spoločenská zmluva neurčuje vyšší počet hlasov.

44.2. Najvyšší súd rozsudkom z 24. marca 2022, sp. zn. 4 Cdo 139/2021 rozhodol v právnej veci žalobcu A. E. proti žalovanej U. S. Steel Košice, s. r. o., o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru tak, že dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 23. októbra 2018, sp. zn. 6Copr/4/2018 zamietol.

45. Pri riešení uvedenej otázky senát 4C najvyššieho súdu dospel, okrem iných, k týmto záverom: Riadenie a organizácia práce zamestnancov patrí k základným právam zamestnávateľa, ktoré mu vyplývajú z pracovnoprávných vzťahov. Okrem iného je zamestnávateľ oprávnený riadiť a organizovať prácu zamestnancov a k tomuto účelu im vydávať záväzné pokyny (§ 9 ods. 3 Zákonníka práce). Týmto pokynmi zamestnávateľ stanovuje svoje vnútorné usporiadanie, vnútornú organizačnú štruktúru, organizáciu a kompetencie jednotlivých útvarov, právomoc a podriadenosť jednotlivých organizačných celkov a pod. Záväzný pokyn môže byť vydaný vo forme organizačného opatrenia riadiaceho aktu, ktorý upravuje vnútornú štruktúru zamestnávateľa. Na povahe tohto riadiaceho aktu nič nemení skutočnosť, že v praxi býva nazývaným statusom alebo organizačným poriadkom a pod. Pre posúdenie povahy tohto riadiaceho aktu je rozhodujúci jeho obsah; ak je týmto aktom vymedzovaná vnútorná štruktúra zamestnávateľa, ide - bez ohľadu na názov - o záväzný pokyn v zmysle ustanovenia § 9 ods. 3 Zákonníka práce. Záväzný pokyn vymedzujúci organizačnú štruktúru zamestnávateľa a upravujúci systém riadenia a organizácie práce sú oprávnení vydávať vedúci zamestnanci zamestnávateľa, ktorými sa rozumie predovšetkým štatutárny orgán a ďalej ďalší zamestnanci zamestnávateľa, ktorí sú poverení

vedením na jednotlivých stupňoch zamestnávateľa (§ 9 ods. 1 a ods. 3 Zákonníka práce). Pretože zákon výslovne neupravuje, kto je oprávnený vykonávať u zamestnávateľa tzv. faktické úkony, je potrebné v tomto smere vychádzať zo zásad uvedených v ustanoveniach § 9 ods. 1 a 2 a § 10 ods. 1 Zákonníka práce.

V odôvodnení svojho nálezu ústavný súd konštatoval, že Obchodný zákonník nie je vo vzťahu k Zákonníku práce vo vzťahu subsidiarity, ktorý by umožnil použiť § 134 Obchodného zákonníka na posúdenie hmotnoprávnej podmienky platnosti výpovede z pracovného pomeru podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce (písomné rozhodnutie zamestnávateľa o zmene jeho úloh, technického vybavenia alebo o znížení stavu zamestnancov - rozhodnutie o organizačnej zmene). O takej otázke je s relevanciou pre pracovnoprávne vzťahy oprávnená rozhodnúť osoba (osoby), ktorá je v mene zamestnávateľa oprávnená na právny úkon výpovede (a ktorá je a maiori ad minus oprávnená aj na podkladové rozhodnutie o organizačnej zmene). Zákonník práce upravuje konanie zamestnávateľa, či už právnickej osoby, alebo fyzickej osoby, komplexne v § 9, keď určuje osoby, ktoré konajú za zamestnávateľa. Opačný postup by znamenal uprednostnenie pravidla (§ 134 Obchodného zákonníka) určeného na usporiadanie interných pomerov spoločnosti s ručením obmedzeným (s konzekvenciami jeho porušenia náhradou spoločnosti, eventuálne spôsobenej škody konateľmi podľa § 135a ods. 2 Obchodného zákonníka) pred pravidlom odrážajúcim konanie takej spoločnosti s právnou záväznosťou navonok, personálne určiteľným pre tretie osoby predovšetkým (aj keď nie výlučne) podľa obchodného registra ako verejného zoznamu. To platí pre akýkoľvek právny úkon a otázku jeho platnosti, keď navyše (ako už bolo uvedené) rozhodnutie o obchodnom vedení spoločnosti sa týka rozhodovania o strategických záležitostiach „obchodu“, teda vzťahov upravených Obchodným zákonníkom (§ 1 ods. 1 tohto zákona), nie pracovnoprávných vzťahov.

S poukazom na vyššie uvedené a vzhľadom na viazanosť právnym názorom ústavného súdu, ktorý vyslovil v náleze (§ 134 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z.), je správny záver odvolacieho súdu, že rozhodnutie o organizačnej zmene je výlučným inštitútom pracovného práva, ktorý je upravený Zákonníkom práce, a preto je rozhodnutie o organizačnej zmene nutné posudzovať podľa § 9 Zákonníka práce, na základe čoho bolo v kompetencii konateľov žalovanej rozhodnúť o organizačnej zmene spočívajúcej v zrušení pracovného pomeru žalobcu.

46. Senát najvyššieho súdu, konajúci v danej veci, sa stotožnil so závermi vyjadrenými v rozsudku iného senátu z 24. marca 2022, sp. zn. 4 Cdo 139/2021 a nevidí žiadny dôvod na zmenu právneho názoru vyjadreného v označenom rozhodnutí alebo na odklon od právneho názoru v ňom vyjadreného, a teda ani dôvod na postúpenie veci veľkému senátu najvyššieho súdu [rozsudok dovolacieho súdu z 10. novembra 2016, sp. zn. 3 Cdo 174/2016 (R 17/2017)].

46.1. Z týchto dôvodov dovolací súd uzavrel, že žalobca v procesne prípustnom dovolaní nedôvodne namieta, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

47. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu v časti, v ktorej namieta vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP zamietol podľa § 448 CSP ako dovolanie prípustné, avšak nedôvodné. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP neobsahuje dovolanie žalobcu dovolacie dôvody vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP, a preto ho v tejto časti ako neprípustné v zmysle § 447 písm. f/ CSP odmietol a dovolanie žalobcu v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP bolo prípustné, avšak žalobca v ňom neopodstatnene vytýkal, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP), a preto jeho dovolanie v celom rozsahu ako nedôvodné zamietol podľa § 448 CSP.

48. Žalovaná bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol jej nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov rozhodol najvyšší súd podľa ustanovení § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

49. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.